

Lathund

för dig som vill finansiera kulturprojekt
med stöd från fonder och program

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	1
Tips vid läsning av sammanställningen	1
EU på kulturområdet.....	1
2. STÖD FRÅN EU: S FONDER OCH PROGRAM	1
2.1 STRUKTURFONDER.....	2
2.1.1 Målprogram	3
2.1.2 Gemenskapsinitiativ.....	4
2.2 TRANSNATIONELLA SEKTORSPROGRAM.....	6
2.2.1 EU:s ramprogram Kultur 2000	6
2.2.2 Ungdom.....	8
2.2.3 Utbildningsprogrammen	10
2.2.4 Media plus 2001-2005	15
2.2.5 Informationssamhället.....	16
2.2.6 Övriga EU-åtgärder till förmån för kultur.....	18
2.2.7 Vänortssamarbete - town twinning	19
2.2.8 Samarbete med ansökarländerna i Central- och Östeuropa – Phare	20
2.2.9 Samarbete med före detta Sovjetunionen (utom Baltikum) – Tacis.....	21
2.2.10 Mer information om EU:s aktiviteter på kulturområdet.....	22
2.2.11 EU:s folkhälsoprogram 2003-2008.....	22
3. STÖD FRÅN SALA IDA AB.....	24
3.1 Vänorts- och vänregionprojekt.....	24
3.2 Stöd för Utbytesverksamhet.....	25
4. STÖD FRÅN SVENSKA INSTITUTET.....	26
4.1 Kulturutbyte med Central- och Östeuropa	26
4.2 Expertutbyte andra samhällssektorer	26
5. STÖD FRÅN NORDISKA RÅDET OCH NORDISKA MINISTERRÅDET	28
6. RÅD TILL NYBÖRJAREN	30
7. KÄLLOR	31

1. Inledning

Det här är en sammanfattning om olika stöd och program som man kan ha användning för vid finansiering av ett kulturprojekt. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara komplett. Den ger en överblick över olika stödformer på europeisk, nordisk och nationell nivå.

Om man vill veta vilka ansökningsomgångar som är aktuella inom respektive program har man flera möjligheter:

De olika EU-stöden publiceras på Generaldirektoratens hemsidor samt i Europeiska gemenskapernas officiella tidning "EGT". EGT ges ut flera gånger per vecka och finns tillgänglig i digital form på Internetadressen www.europa.eu.int/eur-lex/sv/oj/index.html

Regionkontoren i Bryssel bevakar och informerar om EU:s aktuella ansökningsomgångar på följande Internetadresser:

www.northsweden.org

www.stockholmregion.org

www.centrawsweden.se

För övriga stödformer, se respektive organisations hemsida.

Tips vid läsning av sammanställningen

Den här sammanställningen är framtagen i samarbete med personalen på landstingsförvaltningen Kultur i länet. Fonder och stöd har tagits upp utifrån deras behov och arbetsområden. En del av personalen har en konsultativ roll gentemot kommunerna och därför har även kommunernas behov i viss mån uppmärksammats. I slutet av sammanställningen finns råd till nybörjaren!

EU på kulturområdet

EU:s möjlighet att agera inom kultursektorn är begränsad. All lagstiftning på området är förbehållen medlemsländerna. I EG-fördraget slås dock fast att EU ska bidra till att utveckla kulturen i medlemsländerna och till att värna den kulturella mångfalden i Europa samtidigt som det gemensamma kulturarvet ska framhållas. För att uppnå dessa syften får EU bestämma om stimulansåtgärder. Detta görs genom olika stöd till kultur- och mediasektorn som ska komplettera de nationella åtgärderna på området.

2. Stöd från EU: s fonder och program

Att främja EU:s utveckling inom olika samhällssektorer kan sägas vara den grundläggande orsaken till att EU avsätter en så stor del av den gemensamma budgeten i fonder och program för finansiering av olika projekt.

För att kunna ansöka om EU-stöd måste det finnas ett uttalat europeiskt syfte med projektet. Att projektet utförs på europeisk nivå ska tillföra ett mervärde. Ett vanligt

krav är att projektet dessutom omfattar deltagare från flera medlemsländer. Detta brukar på EU-jargong kallas att projekten ska ha en europeisk dimension. Den europeiska dimensionen löper som en röd tråd genom EU:s stödsystem.

EU:s stöd kan grovt delas in i två grupper:

- ***strukturfonderna.***
- ***transnationella sektorsprogram.***

2.1 Strukturfonder

Om strukturfonderna och kulturpolitik säger Europeiska kommissionen i ett meddelande (Kom (96) 512) att det föreligger tre skäl till att kulturen kan bidra till regional utveckling på ett omfattande sätt. Först och främst är kulturen en stor källa till arbetstillfällen. Verksamhet som uppvärderar kulturarvet såväl som kulturindustrin skapar direkt eller indirekt ett stort antal arbetstillfällen. Vidare är kulturen också en av de faktorer som avgör var investeringar görs, eftersom den bidrar till en regions dragningskraft. Slutligen spelar kulturen en positiv roll för stimulans och integration på det sociala området samt bidrar i denna bemärkelse till den sociala sammanhållningen inom unionen.

I framtiden kommer det att krävas en allt större integration av kulturen i de regionala och lokala utvecklingsstrategierna, för att dess effekter på sysselsättning och omvandling kan bli så stora som möjligt.

Strukturfondernas potential på detta område utnyttjas ännu inte fullt ut. De ska inte enbart bidra till att bevara kulturarvet. De ska även ge stöd till produktion och industri med stor tillväxtpotential, och till informationssamhället.

Det finns fyra olika strukturfonder som är desamma i hela EU.

- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Jordbruksfondens garantidel (EUGFJ)
- Fonden för fiskets utveckling (FFU).

Regionala utvecklingsfonden är den mest penningstarka strukturfonden. Dess syfte är att minska den regionala obalansen i EU samt främja utveckling och omstrukturering i de regioner som utvecklas långsammare och i industriregioner på tillbakagång. Ur regionalfonden går stödpengar till satsningar inom områdena infrastruktur, sysselsättning, lokal utveckling samt små och medelstora företag.

Socialfondens huvudsakliga målsättning är att motverka och förhindra arbetslöshet, samt att utveckla det mänskliga kapitalet och främja integration på arbetsmarknaden.

Jordbruksfondens garantidel har som uppgift att stödja landsbygdsutveckling, till exempel genom utveckling av ekologiska projekt, genom att stödja omställning och anpassning av jordbruket och andra verksamheter på landsbygden, samt genom sysselsättningsåtgärder.

Fonden för fiskets utveckling har som målsättning att bidra till en hållbar balans mellan fisketillgångar och dess exploatering. Fiskerifonden har även till uppgift att stärka konkurrenskraften inom fiskesektorn samt att främja utvecklingen av de regioner som är beroende av fiskenäringen.

Medel från strukturfonderna fastställs i programperioder. Innevarande programperiod sträcker sig mellan år 2000-2006.

EU:s strukturfonder är i huvudsak fördelade på tre mål och fyra gemenskapsinitiativ.

2.1.1 Målprogram

Mål 1 och Mål 2 är knutna till geografiskt avgränsade områden medan Mål 3 avser hela landet.

Mål 1

Att främja utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som släpar efter i utvecklingen. Uppsala län berörs inte av Mål 1.

Mål 2

Att stödja den ekonomiska och sociala omställningen i regioner med strukturella problem (industri, landsbygd, städer och fiske). Mål 2 är indelat i fyra geografiska områden. Uppsala län berörs av Mål 2-öarna.

Kontakt

Anneli Wirtén
Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping
tel: 036- 39 52 52
fax: 036-39 52 59
E-post: anneli.wirten@f.lst.se

Webbadress

<http://www.mal2oarna.lst.se/>

Växtkraft Mål 3

Att stödja anpassningen och moderniseringen av politiken och systemen för utbildning, yrkesutbildning och sysselsättning. Hela landet berörs av Mål 3.

Syftet med Växtkraft Mål 3 är att bidra till tillväxt och ökad sysselsättning genom att stärka individens sysselsättning på arbetsmarknaden genom kompetensutveckling. Utgångspunkten i programmet är den enskilda människan och hennes delaktighet.

Växtkraft Mål 3 ger stöd till:

- kompetens- och verksamhetsanalyser
- kompetensutveckling
- jobbrotation
- nätverk
- lokalt projektstöd
- ökad anställbarhet och företaggaranda
- integration och mångfald
- jämställdhet

Kontakt

Svenska ESF-rådet i Uppsala län
S:t Olofsgatan 9 B, 1tr
753 21 Uppsala
Tel 018-66 19 90
Fax 018-66 19 91

Webbadress

www.esf.se/uppsala

2.1.2 Gemenskapsinitiativ

Gemenskapsinitiativen kompletterar målprogrammen och berör sociala och ekonomiska frågor som är gemensamma för flera europeiska regioner. Antalet gemenskapsinitiativ begränsas till fyra denna period (2000-2006): Interreg III, Leader+, Equal och UrbanII. Gemenskapsinitiativen inriktas på olika teman och kräver nationell medfinansiering i form av nationella, offentliga eller privata medel.

Interreg III

Samarbete över nationsgränserna. Det övergripande målet är att se till så att nationella gränser inte utgör hinder för balanserad utveckling och integration i Europa. Interreg III har tre olika inriktningar på samarbetet: Interreg IIIA är gränsregionalt samarbete, Interreg IIIB är transnationellt samarbete och Interreg IIIC är interregionalt samarbete.

Uppsala län berörs av Interreg IIIA skärgården, Interreg III östersjön och Interreg IIIC.

Kontakt

NUTEK, verket för näringslivsutveckling
www.nutek.se

Leader+

Utveckling av landsbygden. I Uppsala län omfattas Nedre Dalälven av programmet. Ansvarig myndighet är Glesbygdsverket. För att ta del av programmet måste en så kallad lokal aktionsgrupp, LAG-grupp, bildas av representanter för offentliga, ideella och privata organisationer som vill ansöka om stöd. För programperioden 2000-2006 ansökte 32 grupper om stöd genom Leader-programmet. En av de grupper som valdes ut av Glesbygdsverket var Nedre Dalälven. Leader+ Nedre Dalälven har möjlighet att genomföra projekt till ett värde av 12,6 miljoner euro, cirka 107 miljoner kronor. Insatserna ska koncentreras på att bredda, förnya och utveckla näringslivet. Samverkan kring och utveckling av entreprenörskap ska stimuleras för mötesplatser, finansiering, kompetens och nätverksbyggande. Den initiativkraft och de många goda idéer som finns hos ungdomar i området ska lyftas fram och ungdomar ska stimuleras att engagera sig och själva formulera sina krav. Områdets identitet och attraktiva natur och kulturmiljöer ska utvecklas och göras mer synliga.

Kontakt

Kalle Hedin

Tel: 0291-211 80

E-post: nedredalalven@telia.com

Webbadress

www.leader-nedredalalven.org

Equal

Motverka diskriminering och olikheter på arbetsmarknaden. Ansvarig myndighet är ESF-rådet.

Grunden för allt arbete inom Equal är det så kallade utvecklingspartnerskapet. Tanken är att flera samverkanspartner - från till exempel offentlig förvaltning, näringslivet eller enskilda organisationer - ska gå samman och utveckla idéer, arbetssätt och metoder inom ramen för ett gemensamt tema inom programmet Equal. Projektarbetet kan ske inom ett geografiskt område, till exempel en kommun eller en stadsdel. Men det kan också vara inriktat på en viss bransch eller på orsakerna till diskrimineringen.

Webbadress

www.esf.se

Urban II

Ekonomisk och social förnyelse av stadsområden. Uppsala län berörs inte.

2.2 Transnationella sektorsprogram

EU:s transnationella sektorsprogram är inriktade på särskilda tematiska områden. De är inte geografiskt begränsade. Ansökningsperioderna är begränsade. Projektansökan skickas och beviljas oftast i Bryssel, medel beviljas i euro och projekt genomförs tillsammans med parter från andra länder (transnationella projekt). Målet med de transnationella projekten är framför allt att skapa ökat samarbete och erfarenhetsutbyte mellan parter från olika länder. Projekten ska ha en europeisk dimension.

2.2.1 EU:s ramprogram Kultur 2000

Kultur 2000 är EU:s ramprogram för kultur. Programmet stödjer kulturella samarbetsprojekt mellan flera europeiska länder och löper i fem år, 2000-2004. Kultur 2000 ska lyfta fram och sprida kunskap om europeiskt kulturarv samt främja metoder för bevarande och skydd.

Vem kan söka?

Kultur 2000 kan sökas av kulturorganisatörer (dock ej privatpersoner) från något av EU-länderna. De tre EES-länderna Island, Liechtenstein och Norge deltar på samma villkor. Från år 2001 är programmet också öppet för de tio ansökarländerna i Central- och Östeuropa: Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern. Av övriga ansökarländer kan Malta och Cypern eventuellt komma med i slutet av perioden. Hör närmare med Kulturkontakt Sverige för besked. Observera att projekt som får bidrag från något annat EU-program inte kan få stöd genom Kultur 2000. Vinstdrivande projekt beviljas inte heller stöd.

Vilka kulturprojekt kan få stöd?

Kultur 2000 omfattar följande kulturområden:

- scenkonst och musik
- bildkonst, form och design
- litteratur
- kulturarv

Tvärkulturella projekt och projekt som använder nya medier och ny teknik kan också få stöd. Projekten ska ha en europeisk dimension, de ska utföras i samarbete mellan flera europeiska länder och leda till ökad gemenskap i Europa.

Projekttyper

Kultur 2000 består av två projekttyper som kan sökas av kulturorganisatörer i de deltagande länderna. Av störst intresse för de flesta kulturaktörer är projekttyp 1, där ca 200 projekt per år får stöd. Antalet stödda nätverksprojekt av typ 2 är betydligt lägre (ca 20) på grund av dessa projekts ekonomiska och tidsmässiga omfattning. Medel från Kultur 2000 beviljas också för vissa omfattande kulturevenemang på europeisk nivå, såsom europeiska kulturpriser och projekt som genomförs av EU:s kulturhuvudstäder och ordförandeländer. Dessa projekt har en mer officiell och sameuropeisk karaktär och medel för dessa kan inte sökas av enskilda kulturorganisatörer.

1) Ettåriga, särskilt nyskapande eller experimentella åtgärder. Projekten ska genomföras i samarbete mellan huvud- och medarrangörer från minst tre av de länder som ingår i programmet. Projekten ska utföras inom 12 månader. Stödet från Kultur 2000 kan vara minst 50 000 och högst 150 000 euro. Inom projekttyp 1 finns också ett stöd för skönlitterära översättningar som följer andra regler. Närmare information ges av Kulturkontakt Sverige.

2) Fleråriga strukturerade samarbetsavtal. Stödet ska stimulera kulturorganisatörer i de deltagande länderna att starta och genomföra långsiktiga handlingsprogram för kultursamarbete. Avtalen ska gälla konkreta kultursatsningar och involvera huvud- och medarrangörer från minst fem länder. Projekten ska ge upphov till varaktiga samarbetsformer med återverkningar även utanför det enskilda projektet. De ska pågå i minst två och högst tre år (24-36 månader). Stödet från Kultur 2000 kan vara högst 300 000 euro per projekt och år.

Medarrangörer

Kraven på antal medarrangörer från andra i programmet deltagande länder är ovillkorligt och måste uppfyllas. Medarrangörerna ska ha en tydlig och väsentlig roll i projektet. Varje medarrangör ska skriva under ansökan och bidra med minst **fem procent** av projektets totala budget.

Finansiering

EU-stödet får utgöra högst 50 procent av projektets totala budget för ettåriga projekt och högst 60 procent per år för fleråriga projekt. Huvud- och medarrangörer måste bidra med egna medel om vardera minst fem procent av budgeten. Resterande medel kan täckas genom bidrag från offentliga eller privata källor.

Prioriteringar

Följande huvudsektorer gäller för projekt som startar under respektive år:

- 2002: bildkonstområdet (utlysning under 2001)
- 2003: scenkonstområdet (utlysning under 2002)
- 2004: kulturarvet (utlysning under 2003)

Visst utrymme ska dock ges även för de övriga områdena. Litteraturområdet (inkl. stöd till översättningar) är för litet för att vara huvudsektor men kommer att ingå som en del i programmet under alla tre åren. För närmare upplysningar, kontakta Kulturkontakt Sverige.

Partnerskap - var hittar jag kontakter?

Ett projekt som ska få stöd från Kultur 2000 måste genomföras i samarbete mellan flera av de länder som ingår i programmet. Man kan delta i projekt som huvudorganisatör, medorganisatör eller partner - det innebär att en kulturaktör inte själv måste ta initiativ till ett projekt, utan det är möjligt att bli delaktig i någon annans projekt. Därför har de europeiska kontaktkontoren öppnat en gemensam partnersöksdatabas, agora.mcu.es/pcc/index.htm. I databasen kan kulturaktörer som söker medarrangörer i andra länder anmäla och presentera sina projekt eller söka efter projekt att delta i.

Ansökan till Kultur 2000 utlyses av Europeiska kommissionen en gång för varje programår. För aktuella ansökningstider, kontakta Kulturkontakt Sverige. Utlysningstext och ansökningsblankett hämtas under ansökningsperioden elektroniskt från EU-kommissionens webbplats för kultur, via länk från kontaktkontorets hemsida, eller beställs från kontoret. Ansökan ska skickas per post till EU-kommissionen i Bryssel. Urvalet av ansökningar görs av kommissionen med stöd från en grupp oberoende experter.

Vill du veta mer?

Frågor om Kultur 2000 kan ställas till Kulturkontakt Sverige, som är EU:s informationskontor för kultur i Sverige. Det drivs gemensamt av Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet enligt avtal med EU-kommissionen, som ger bidrag till verksamheten. Kulturrådet ansvarar för konstarnas och kulturella aktiviteter medan Riksantikvarieämbetet ansvarar för kulturarvet. Kontaktkontoret ska i första hand informera om och hjälpa till med genomförandet i Sverige av EU:s kulturprogram, men är samtidigt ett serviceorgan för det svenska kulturlivet i frågor om EU och kultur.

Kontakt

Kulturrådet
Leif Sundkvist
E-post: leif.sundkvist@kulturradet.se
Tel: 08-519 264 15

Helene Komlos Grill
E-post: helene.grill@kulturradet.se
Tel: 08-519 264 06

Webadress

www.kulturradet.se

2.2.2 Ungdom

EU:s stöd till projekt som rör ungdom är samlade i programmet "Ungdom".

Det finns flera möjligheter för ungdomar att delta i utbytesprogram inom EU. Många av dessa bygger på att skolor, organisationer, kommuner, företag och andra tar initiativ till att ordna transnationella utbytesprojekt för studier eller praktik. Det finns även speciella utbytesprogram för ungdomar som vill arbeta som volontärer i ett annat land.

Programmet är indelat i fem delområden:

1. Ungdomsutbyte

Ungdom för Europa ger stöd till utbyten mellan ungdomsgrupper från olika länder. Deltagarna ska mellan 15 och 25 år och utbytet ska pågå under minst en vecka. Det kommer även att finnas möjligheter att genomföra ungdomsutbyten utanför Europa.

2. Europeisk volontärtjänst

Europeisk volontärtjänst ger unga i åldern 18 till 25 år möjlighet att få internationell erfarenhet genom att delta i ett volontärprojekt inom EU. Ett projekt kan pågå i upp till ett år. Volontärtjänsten kan ses som en alternativ utbildningserfarenhet där betoningen ligger på att utveckla kulturell och social kompetens. Volontärprojekt kan även genomföras utanför EU.

3. Ungdomsinitiativ

Ungdomsinitiativ vill ge ungdomsgrupper stimulans till nyskapande verksamhet och entreprenörskap. Ungdomar kan själva skapa projekt utifrån sina idéer. Unga som varit volontärer har även möjlighet att skapa egna nya projekt som en vidareutveckling av sin tid som volontär.

4. Programsamverkan

Bidrag till organisationer, föreningar, kommuner för samverkansprojekt mellan Ungdomsprogrammet och de två utbildningsprogrammen Leonardo da Vinci och Sokrates.

5. Stödaktiviteter

Stödaktiviteter ger ungdomsledare och andra som jobbar med ungdomar möjligheter att få kontakter, utbyta erfarenheter och utveckla ungdomsprojekt för att man sedan ska kunna delta i exempelvis ungdomsutbyten och volontärtjänst i EU-programmet Ungdom. 100 procent av den totala resekostnaden täcks för studiebesök på arbetsplats.

För detaljerad information se:

<http://www.ungdomsstyrelsen.se/kat/0,2070,1076,00.html>

Ungdomsstyrelsen erbjuder även utbildningar, studiebesök m.m. för en liten summa. För aktuella erbjudanden se www.ungdomsstyrelsen.se/ungdom

Vem kan söka?

Grupperna ska bestå av 16 till 60 ungdomar i åldern 15 till 25 år. Utbytena kan pågå mellan en och tre veckor. Deltagarna måste komma från minst två länder, varav minst ett EU-land. Förutom de 15 medlemsländerna kan deltagare komma från kandidatländerna samt EES-länderna Island, Liechtenstein och Norge. Deltagare kan också komma från OSS-länderna, Albanien, länderna i före detta Jugoslavien samt länderna i Latinamerika. Ungdomar från länderna kring Medelhavet kan också delta.

Stödaktiviteter (punkt 5) kan sökas av ungdomsledare, utbildningsledare, stödpersoner, handledare, projektledare, ungdomsgrupper och andra som vill anordna verksamhet som stämmer överens med målen för EU-programmen Ungdom. Även organisationer, offentliga organ och ungdomsgrupper som tillsammans utarbetar ett projekt kan söka stöd.

Ansökningstider

Alla delprogram har samma ansökningstider. Det finns fem ansökningsomgångar per år. Sista ansökningdag är 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 september och 1 november.

Finansiering

EU:s bidrag beräknas på resekostnader, särskilda kostnader, fasta belopp för övriga projektkostnader samt schablonbelopp per deltagare och dag. Generellt kan man säga att den totala projektkostnaden inte täcks av EU-programmet Ungdom. Därför är alla parter bidrag i kontanter eller arbetstid av stor betydelse.

Kontakt

Ungdomsstyrelsen
Box 17801
118 94 Stockholm
växel: 08-462 53 50
E-post: info@ungdomsstyrelsen.se

Webadress

www.ungdomsstyrelsen.se

2.2.3 Utbildningsprogrammen

Det finns stora skillnader mellan EU-ländernas utbildningssystem. Målet med EU:s politik på utbildningsområdet är att komplettera medlemsländernas egna insatser på området, inte att harmonisera de nationella utbildningssystemen.

Sokrates

Sokrates är det europeiska programmet för utbildning från förskola till och med universitetsnivå. Programmet ska främja den europeiska dimensionen och förbättra utbildningens kvalitet genom att stödja samarbete mellan de deltagande länderna. Sokrates erbjuder stipendier för personer som vill studera, undervisa, genomgå en praktikperiod eller följa en kurs utomlands. Läroanstalter kan få bidrag för att genomföra pedagogiska projekt eller för att utbyta erfarenheter. Föreningar och icke-statliga organisationer kan få stöd till verksamhet kring olika utbildningsteman, osv. Samarbete kan ta olika former: rörlighet (att resa någon annanstans i Europa), gemensamma projekt, europeiska nätverk (spridning av idéer och goda lösningar) eller studier och jämförande analyser.

Sokrates omfattar åtta delprogram varav två beskrivs närmare nedan:

- Comenius: skolutbildning/från förskola till gymnasieskola
- *Grundtvig: vuxenutbildning och andra utbildningsvägar*
- Lingua: språkundervisning och språkinläring
- *Minerva: distansutbildning*
- Observation och förnyelse inom utbildningssystem och utbildningspolitik
- Gemensamma åtgärder som knyter samman Sokrates med andra program
- Kompletterande insatser: konferenser

Grundtvig

Grundtvig vänder sig till vuxna som avslutat sin reguljära skol- eller högskoleutbildning och som vill skaffa sig en ny eller en högre kompetens. Målsättningen är att främja samarbete mellan institutioner som erbjuder

vuxenutbildning, förbättra utbildningen för vuxenutbildare och att ta fram utbildningsmaterial och metoder speciellt anpassade till vuxnas behov.

Det finns fyra olika verksamheter inom Grundtvig:

Grundtvig 1 – transnationella samarbetsprojekt

Transnationella samarbetsprojekt (pilotprojekt) är till för sådana instanser för vuxenutbildning

som vill samarbeta på ett europeiskt plan och tillsammans skapa och genomföra något. Det kan handla om att utveckla nya utbildningsmetoder eller utarbeta system för erkännande av kunskaper som förvärvats genom informell utbildning.

Samarbetsprojekten kan även innehålla rörlighet, t.ex. anordnandet av möten mellan samarbetspartners.

Grundtvig 2 – partnerskap för lärande

Partnerskap för lärande vänder sig till mindre organisationer och möjliggör samarbete i mindre skala. Partnerskapen kan t.ex. anordna konferenser, utställningar, besök, utbyte av erfarenheter och metoder. Här spelar rörlighet och möten mellan deltagarna en stor roll.

Grundtvig 3 – stipendier för fortbildning

Rörlighet för fortbildning finns för utbildare som vill fortbilda sig i vuxenpedagogik eller andra frågor inom vuxenutbildningen i ett annat land under 1–4 veckor. Denna verksamhet omfattar alla som sysslar med vuxenutbildning; lärare, administrativ personal, rådgivare och handledare.

Grundtvig 4 – Grundtvignätverk

Grundtvignätverken gör det möjligt att på bred front sprida nya lösningar och idéer. Nätverken är av två slag; tematiska nätverk som utgör debattforum för nyckelfrågor, och

projektnätverk som ger organisationer som deltagit i samarbetsprojekt tillfälle att fortsätta att arbeta tillsammans och sprida sina resultat vidare.

Vem kan söka?

Alla utbildningsanordnare som vänder sig till vuxna kan söka. Inom Grundtvig vill man särskilt stötta dem som har svårigheter att skaffa sig utbildning, kanske för att de bor i missgynnade eller isolerade områden, befinner sig i en socialt utsatt situation eller har svaga grundkunskaper. Aktörer inom vuxenutbildning kan vara såväl formella (skolor, universitet) som informella (bildningsförbund, föreningar, bibliotek, museer, föräldraföreningar).

En särskild prioritering är att ge alla vuxna – även dem som hamnat utanför skolsystemet – en andra chans. Stödet kan bestå av att hjälpa dem att skaffa sig baskunskaper och återfå självförtroendet, men även att erkänna färdigheter och kunskaper de förvärvat utanför skolmiljön.

Finansiering

Grundtvig 1 – transnationella samarbetsprojekt

Samordnaren söker bidrag från Europeiska kommissionen för hela projektet, det vill säga för sina och sina partners kostnader. Bidraget täcker som regel ca hälften av projektbudgeten. Resten finansieras med egna medel.

Grundtvig 2 – partnerskap för lärande

Bidraget består av två delar, ett standardbelopp för samordnare och för varje partner, och ett belopp för resor och uppehälle vid deltagande i seminarier och konferenser. Resekostnaderna ersätts som regel fullt ut för billigaste transportmedel.

Grundtvig 3 – stipendier för fortbildning

Stipendierna täcker som regel kostnader för resa och uppehälle samt kurskostnader upp till en viss nivå, däremot inga löne- eller vikariekostnader.

Grundtvig 4 – nätverk

Bidraget söks hos Europeiska kommissionen, och täcker som regel ca hälften av den totala budgeten.

Kontakt

Gunnel Sjögren

E-post: gunnel.sjogren@programkontoret.se

Tel: 08-453 72 50

Kerstin Hagblom

E-post: kerstin.hagblom@programkontoret.se

Tel: 08-453 72 26

Webbadress

www.programkontoret.se

Minerva

Syfte

Minerva stödjer projekt som utvecklar nya metoder och pedagogiska grepp inom distansutbildning, främst med hjälp av informations- och kommunikationsteknologi (IKT). Det kan handla om att hjälpa utbildare att förstå och utnyttja IKT-baserade metoder, att utforma och pröva utbildningsmoduler för distansundervisning eller att sprida information om nya idéer och metoder inom distansundervisning.

Vem kan söka?

Alla organisationer som på något sätt arbetar med distansutbildning kan delta. Ett Minerva-projekt måste omfatta deltagare från minst tre olika länder.

Kontakt

Internationella programkontoret

Ulf Hedbjörk

E-post: ulf.hedbjork@programkontoret.se

Tel: 08-453 72 22

Webbadress

www.programkontoret.se

Leonardo da Vinci

Syfte

Leonardo da Vinci syftar till att utveckla och stärka yrkesutbildning och kompetensutvecklingen i Europa. Genom transnationellt samarbete ska programmet höja kvaliteten och främja förnyelse i de europeiska systemen och metoderna för yrkesutbildning. Målet är att stimulera gemensamma insatser för att utveckla nya strategier inom yrkesutbildningen och nya sätt att inhämta kunskaper och färdigheter, och samtidigt inrikta sig på utbyte och spridning av god praxis och nyskapande åtgärder på yrkesutbildningsområdet.

Programmet består av fem delområden

- Transnationell rörlighet
- Pilotprojekt
- Utveckling av språkkompetens
- Transnationella nätverk
- Utveckling av referensmaterial

Programmet omfattar EU/EES-länderna samt kandidatländerna.

1. Transnationell rörlighet

Programmet ger yrkesutbildare och studerande vid yrkesutbildningsprogram möjlighet att praktisera på ett företag eller en utbildningsorganisation i ett annat land. Programmet möjliggör även utbyten mellan personalansvariga på företag och lärare/yrkesvägledare på utbildningsinstitutioner.

Vem kan söka?

Personalansvariga, utbildningsplanerare, utbildare eller yrkesvägledare kan delta i utbyten mellan utbildningsorganisationer och företag. Studerande i grundläggande yrkesutbildning på högskolan eller nyutexaminerade, unga arbetstagare eller arbetslösa kan söka praktik. Språkutbildare kan delta i utbyten mellan företag, yrkesutbildningsorganisationer och språkutbildningsorganisationer. Ett projekt måste ha deltagare från minst två länder, varav minst ett måste vara ett EU-land.

Finansiering

Ekonomisk ersättning ges för resekostnader, uppehälle och försäkringar. Ett visst stöd kan sökas för administration av projektet.

2. Pilotprojekt

Stöd till projekt som syftar till att förnya och förbättra kvaliteten på undervisningen inom yrkesutbildningsområdet. Exempel: nya pedagogiska metoder, nytt undervisningsmaterial m.m.

Vem kan söka?

Yrkesutbildare kan söka. Deltagare från minst tre länder ska ingå i projektet, varav minst en deltagare ska komma från ett EU –land.

Finansiering

EU-stöd kan sökas för upp till 75 procent av projektets totala kostnad.

3. Utveckling av språkkompetens

Stöd till projekt som främjar flerspråkighet och mångkulturell kunskap inom yrkesutbildningen.

Vem kan söka?

Representanter från olika sektorer på undervisningsområdet, till exempel språkundervisningsexperter och arbetsmarknadens parter. Partnerskap med minst ett land inom EU krävs för att man ska få stöd.

Finansiering

EU-stöd kan sökas för upp till 75 procent av projektets totala kostnad.

4. Transnationella nätverk

Stöd till nätverk som bildats för att utveckla och sprida information om nya undervisningsmetoder och utbildningsprodukter inom ett visst yrkesbildningsområde. Projektet kan pågå i upp till tre år.

Vem kan söka?

Offentliga och privata organisationer som bildar ett nätverk kan söka stöd. Minst tre länder ska ingå i projektet, varav minst ett ska vara ett EU-land.

Finansiering

EU-stöd kan sökas för upp till 50 procent av projektets totala kostnad.

5. Referensmaterial

Stöd till projekt som samlar in och sprider information och data om yrkesutbildning.

Vem kan söka?

Alla typer av utbildningsaktörer.

Finansiering

EU-stöd kan sökas för 50-100 procent av kostnaderna i upp till tre år.

Information

Internationella programkontoret

Box 22007

104 22 Stockholm.

Tel 08-453 72 00

E-post: registrator@programkontoret.se

Webbaddress

www.programkontoret.se

2.2.4 Media plus 2001-2005

EU:s Media-program Media Plus, har som huvudmål att stärka den europeiska audiovisuella industrins konkurrenskraft ifråga om

- utbildning för de aktiva i branschen.
- utveckling, distribution och marknadsföring av europeiska audiovisuella verk.

Programmet inbegriper i huvudsak insatser före och efter produktion av audiovisuella verk genom att erbjuda samfinansiering av fortbildningsinitiativ för yrkesverksamma inom den audiovisuella industrin, stödja utveckling av projekt (spelfilm, tv-drama, dokumentärer, animerade filmer och nya medier), samt ge bidrag till distribution och marknadsföring av europeiska audiovisuella verk.

Finansiering

Media-stöden kan som regel inte överstiga 50 procent av projektkostnaderna och den sökande måste kunna garantera resterande del av finansieringen. Ansökningar från mindre EU-länder med begränsad egen produktion och språklig räckvidd kan i särskilda fall beviljas stöd på upp till 60 procent av projektkostnaderna. Sverige räknas hit. För projekt inriktade på utveckling och distribution ges stöd i form av återbetalningspliktiga förskott eller i vissa fall bidrag. För utbildningsverksamhet ges finansiellt stöd i form av bidrag. Mindre och medelstora fristående bolag prioriteras tillsammans med projekt riktade till barn och ungdom.

Vilka kan söka?

Inom området media - utveckling och distribution - kan Europeiska produktions- eller distributionsbolag söka. Offentliga eller privata organisationer som genomför utbildningsprogram kan söka bidrag inom utbildningsområdet. Sökande bolag/organisation måste vara registrerat i något av de länder som deltar i programmet. Dessa är EU:s samtliga medlemsländer samt Norge, Island och Liechtenstein. Från och med 2002 accepteras även kandidatländerna Estland, Lettland, Polen, Tjeckien, Slovakien, Slovenien, Bulgarien och Cypern som partner i Media Plus-ansökningar, under förutsättning att avtal tecknats med EU-kommissionen.

Ansökningstider och ansökningshandlingar

Utlysningar sker en eller flera gånger per år under programperioden beroende på stödform. Riktlinjer och ansökningshandlingar samt information om aktuella ansökningstider för de olika stöden, kan rekvireras från Media Desk Sverige, programmets svenska kontaktkontor.

Kontakt

Media Desk Sverige
Svenska Filminstitutet
Box 27126
102 52 Stockholm
Tel 08-665 12 05
fax 08-666 37 48
E-post: mediadesk@sfi.se

Webbadresser

www.sfi.se/mediadesk

Europeiska kommissionens information om Media-programmet:

http://europa.eu.int/comm/avpolicy/media/index_en.html

2.2.5 Informationssamhället

Den nya informationstekniken har medfört nya arbetsmetoder på kulturområdet. Därför främjar kommissionen användningen av de nya verktygen i kulturarbetet.

eEUROPA - ett informationssamhälle för alla

Vid sidan av forskningsprogrammet "Ett användarvänligt informationssamhälle" finns initiativet "eEurope", vars mål är att främja en snabbare spridning av digital teknik inom EU så att alla medborgare ska kunna dra nytta av de förändringar som informationssamhället för med sig.

eEuropa är ett politiskt initiativ och är därför inte ett program med egen budget och utlysningar. Tanken är att initiativet ska genomsyra all verksamhet inom EU och medlemsländerna. Initiativet bygger på den befintliga politiska ramen och inriktas på prioriterade områden där det krävs åtgärder. Programmet eContent är ett exempel på en insats inom e-Europa (se nedan).

Kontakt

Generaldirektoratet för informationssamhället, Enheten för information och kommunikation,
E-post: eeurope@cec.eu.int

Webbadress

http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

eCONTENT

eContent, som ingår i det bredare EU-initiativet eEurope, är ett flerårigt program med syfte att stödja produktion, användning och spridning av europeiskt digitalt innehåll (e-innehåll) på Internet.

Programmet som främst bygger på det europeiska näringslivets och EU-medborgarnas behov av att få tillgång till och utnyttja högkvalitativt e-innehåll ska bidra till en jämn social och kulturell utveckling bland EU:s medborgare.

Följande tre handlingslinjer har formulerats för programmet:

- Förbättra tillgången till och öka användningen av information från den offentliga sektorn.
- Öka produktionen av innehållet i en flerspråkig och mångkulturell miljö.
- Öka dynamiken på marknaden för digitalt innehåll.

Programmet är marknadsinriktat och syftar till att underlätta tillgången till och utnyttjandet av högkvalitativa e-produkter och e-tjänster och gäller därför i första hand projekt som inte är längre än två-tre år. Med tanke på marknaden är också spridningen av resultat ett viktigt inslag. Programmet gäller inte forskningsprojekt, fristående multimedietillämpningar eller projekt med en förväntad tid på mer än tre år. Projekten ska snarare arbeta fram lösningar som bygger på tillgänglig teknik och i stället experimentera med nya affärsmodeller och partnerskap.

Finansiering

Bidragsbeloppen varierar beroende på typen av projekt.

Vem kan söka/delta?

Projektet ska bygga på partnerskap med deltagare från minst två länder. Programmet är öppet för företag, universitet och högskolor, handelsbolag och offentliga sektorn inom den Europeiska unionen samt Efta-länderna. Ansökarländerna i Central- och Östeuropa kan också delta i programmet. Förhandlingar pågår med Malta, Cypern och Turkiet som inom en snar framtid också kommer att kunna delta i programmet. Deltagande från länder utanför Europa kan också godkännas i särskilda fall, t.ex. när viss expertis saknas inom Europas gränser.

Kontakt

Vinnova - Verket för innovationssystem
Barbro Atlestam
101 58 Stockholm
Tel 08-473 31 19
E-post: vinnova@vinnova.se

Webbadress

www.vinnova.se

Netd@ys

Netd@ys Europe är ett initiativ som syftar till att främja pedagogisk användning av nya medier inom ungdoms- och kultursektorn och ge deltagarna möjlighet att tillägna sig och utbyta information om olika ämnen. Under tidigare år har det centrala målet för Netd@ys varit att sprida information om möjligheterna att använda nya medier (multimedia, videokonferens eller nya audiovisuella lösningar), ljud och bilder som redskap för inläring och undervisning.

Eftersom användningen av Internet stadigt ökar är det främsta målet med Netd@ys fr.o.m. år 2001 att utveckla projekt med ett pedagogiskt innehåll av god kvalitet samt nya modeller för samarbete på Internet. Detta mål ska helst uppnås genom att man uppmuntrar samarbete mellan till exempel ungdoms- och kulturorganisationer och andra organisationer inom offentlig eller privat sektor. En av prioriteringarna är att lyfta fram fördelarna med de nya medierna som ett informellt verktyg för att inhämta kunskaper under ett livslångt lärande.

Alla projekt som är förenliga med grundtanken bakom Netd@ys ges formellt beteckningen Netd@ys-projekt och får medverka i den årliga temaveckan Netd@ys Europe som arrangeras inom programmet. Under veckan arrangeras online- och offline-evenemang över hela Europa och på andra håll i världen om fördelarna med att använda Internet och om nya medier som redskap för undervisning och inläring inom utbildnings- och kultursektorn. Netd@ys Europe är en öppen plattform för alla som är villiga att visa sina erfarenheter av att bygga nätverk för utbildning och kultur och för alla som vill knyta internationella kontakter.

Vem kan söka/delta?

Netd@ays Europe riktar sig till skolor och andra slags organisationer som yrkesutbildningscentra, ungdomsföreningar, museer, biografier, operor, bibliotek och företag i alla länder i Europa. Helst ska projektet genomföras med flera parter inblandade, såväl enskilda personer som organisationer.

Kontakt

Ungdomsstyrelsen
Box 17801
118 94 Stockholm
Tel 08-462 53 65, fax 08-644 88 54
E-post: lotta@ungdomsstyrelsen.se

Webbadress

www.ungdomsstyrelsen.se/netdays2001

2.2.6 Övriga EU-åtgärder till förmån för kultur

Ibland utlyser EU-kommissionen fristående ansökningsomgångar inom vissa områden det vill säga utlysningar som inte omfattas de "vanliga" programmen och initiativen. Ofta rör det sig om projekt som behandlar och främjar Europatanken på olika sätt, t.ex. anordnandet av debatter kring gemensamma europeiska frågor eller europeisk integration. Dessa särskilda utlysningar publiceras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning som hittas via europaservern: <http://europa.eu.int>. Länkar till utlysningen finns även tillgängliga på Generaldirektoratets webbplatser.

Om man regelbundet besöker webbplatsen för Generaldirektoratet för utbildning och kultur är man säker på att inte missa dessa utlysningar.

I mer regelbunden form kan Generaldirektoratet för utbildning och kultur ge stöd till projekt i syfte att främja tankeutbyte om den europeiska integrationen. Stödet riktas till föreningar och icke-statliga organisationer som har nära kontakt med medborgarna. Varje år, som regel början av året, riktas en inbjudan till "föreningar och sammanslutningar av europeiskt intresse" att lämna projektförslag till sådana aktiviteter. Stödet kan uppgå till 25 000 euro och projekten kan täcka olika åtgärder som seminarier och konferenser. Samma tillvägagångssätt tillämpas för "icke-statliga organisationer" (organisationer med ideellt syfte) som kan få bidrag upp till 50 000 euro för informations- och kommunikationsåtgärder för medborgarna. Stödet kan gälla olika arrangemang, informationsträffar, publikationer, dataprodukt, tv- och radioprogram, filmer och video eller inrättande av informationsnätverk. Inbjudan inriktas varje år på några prioriterade frågor. Företräde ges också för projekt som startas inom ramen för partnerskap. Mer information på Generaldirektoratets hemsida: http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_sv.htm

2.2.7 Vänortssamarbete - town twinning

Europeiska kommissionens vänortsprogram, town twinning, går ut på att främja vänortsrelationer mellan kommuner i EU och kandidatländerna. Tanken är att den europeiska integrationen ska främjas genom att banden mellan medborgare stärks. Olika typer av kulturellt utbyte kan ingå. Det främsta syftet med detta bidrag är att stärka de redan befintliga relationerna mellan orterna och att uppmuntra till nya vänortsinitiativ genom väl målinriktade bidrag. Europeiska kommissionen uppmuntrar särskilt till att det upprättas vänorter i regioner där denna typ av verksamhet ännu inte är tillräckligt utbredd, samt i de länder som ansökt om medlemskap i EU. Kommissionen prioriterar även projekt som lämnas in av små kommuner, eller som i större omfattning kommer ungdomar eller kvinnor till godo.

Utbyten och sammankomster ska ha en internationell dimension. Minst två länder som är berättigade att delta, varav minst en EU-medlemsstat, ska delta (utbildningsseminarierna kan dock vara nationella). Resultaten ska bidra till att stärka den europeiska integrationen. Aktiviteten ska omfatta ett detaljerat utbytesprogram med europeiskt innehåll av hög kvalitet kring aktuella europeiska teman som till exempel institutionerna, den sociala modellen, utvidgningen, de grundläggande rättigheterna, det europeiska medborgarskapet, kampen mot rasism och främlingsfientlighet, miljöskydd, den kulturella mångfalden, de unga och undervisningen, de funktionshindrades situation i samhället, den lokala ekonomin och partnerskap eller andra europeiska teman som främjar ökade kunskaper om Europasamarbetet och underlättar ett utbyte av erfarenheter.

Vem kan söka/delta?

Städer och kommuner, vänortskommittéer, myndigheter på olika nivåer samt sammanslutningar i EU:s 15 medlemsstater och de 13 kandidatländerna (Bulgarien, Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Turkiet och Ungern) är berättigade att delta i projektet. Medborgare i andra länder kan inte få bidrag från Europeiska kommissionen, men de får delta i verksamheten.

Svenskt kontaktkontor

Tommy Holm
Svenska kommunförbundet
118 82 Stockholm
Tel 08-452 71 00
E-post: tommy.holm@svekom.se

Webbadress

www.svekom.se

2.2.8 Samarbete med ansökarländerna i Central- och Östeuropa – Phare

Även inom stödprogram för projekt med länder utanför EU finns det möjlighet att söka stöd för projekt med kulturanknytning. (Observera att stödprogrammet kommer att påverkas av att ansökarländerna blir medlemmar av EU nästa år.)

Phare (Poland-Hungary Assistance for the Reconstruction of the Economy) inleddes 1989 som ett biståndsprogram för Polen och Ungern men omfattar i dag alla de tio länder i Central- och Östeuropa som har sökt medlemskap i EU, det vill säga även Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien, Slovenien och Tjeckien. Det övergripande målet inom Phare är att främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i Central- och Östeuropa genom stöd till demokratiseringsreformer och satsningar på utveckling av ländernas infrastruktur för att länderna ska kunna uppfylla kriterierna för medlemskap i EU.

Mottagarländerna arbetar i samarbete med EU-kommissionen fram nationella riktlinjer för de åtgärder som ska vidtas inom programmet. Respektive mottagarlands myndigheter ansvarar därefter för genomförandet. Företag och organisationer inom EU, som önskar medverka i projekt som genomförs eller planeras i mottagarländerna, bör därför vända sig direkt till det berörda mottagarlandet. Projektet eller programmet man söker för måste omfattas av det berörda landets nationella program för antagande av gemenskapens regelverk.

Vem kan söka?

Sökande kan vara nationella, regionala eller lokala myndigheter, stiftelser eller finansiella mellanhänder som banker och investmentbolag.

För mer information:

Phare-programmet har ett informationskontor i Bryssel.

Phare and Tacis Info Centre

Rue Montoyer 19

BE-1000 Bryssel, Belgien

Tel: +32 2 545 90 10 Fax: +32 2 545 90 11

E-post: phare-tacis@cec.eu.int

Det bästa sättet att hålla sig uppdaterad om aktuella projektutlysningar är att regelbundet gå in på webbplatsen för EuropeAid där EU:s alla stöd och program till tredje länder finns samlade. EuropeAid har bland annat en projektdatabas där det går att söka på projekt under utformning, liksom på projekt öppna att söka. Det går även att söka på tema och på land.

www.europa.eu.int/comm/europeaid/tender/index_en.htm

Europeiska kommissionens information om Phare-programmet

www.europa.eu.int/comm/enlargement/pas/phare/index.htm

2.2.9 Samarbete med före detta Sovjetunionen (utom Baltikum) – Tacis

Programmet Tacis (Technical Assistance for the Commonwealth of Independent States) stödjer övergången till marknadsekonomi och utvecklingen mot demokrati i de forna sovjetstaterna.

Bistånd ges för att i första hand skapa en hållbar förvaltnings- och industrikapacitet i dessa länder. Detta uppnås genom överföring av kunskap och expertis i form av en organiserad formell utbildning, samarbete eller partnerskap mellan organisationer i EU och partnerländerna samt genom att experter från EU arbetar tillsammans med organisationer i ett Tacis-land i ett visst projekt.

Den organisation som får stödet ska vara etablerad i ett partnerland och den organisation som genomför projektet ska vara etablerad inom EU eller i ett kandidatland. Programmets inriktning i de olika länderna görs upp mellan EU och det berörda landet.

Vem kan söka?

Den privata sektorn, offentliga förvaltningar, institut för högre utbildning samt icke-statliga organisationer i Tacis-länderna kan få stöd från programmet.

För mer information:

Tacisprogrammet har ett informationskontor i Bryssel.

Phare and Tacis Info Centre

Rue Montoyer 19

BE-1000 Bryssel, Belgien

Tel: +32 2 545 90 10

E-post: phare-tacis@cec.eu.int

Det bästa sättet att hålla sig uppdaterad om aktuella projektutlysningar är att regelbundet gå in på hemsidan för EuropeAid där EU:s alla stöd och program till tredje länder finns samlade. EuropeAid har bland annat en projektdatabas där det går att söka på projekt under utformning, liksom på projekt öppna att söka. Det går även att söka på tema och på land.

www.europa.eu.int/comm/europeaid/tender/index_en.htm

Europeiska kommissionens information om Tacis på Internet:

www.europa.eu.int/comm/external_relations/ceeca/tacis/index.htm

2.2.10 Mer information om EU:s aktiviteter på kulturområdet

År 2002 öppnade Europeiska kommissionen en kulturportal på nätet. Informationen finns tillgänglig på fem språk.

Webbadress

www.europa.eu.int/comm/culture/

Varje månad publicerar Generaldirektoratet för utbildning och kultur ett nyhetsbrev på hemsidan om frågor som berör ramprogrammet Kultur 2000.

Webbadress

www.europa.eu.int/comm/culture/eac/sources_info/newsletters/newsletter_en.html

EU har en webbplats där unionens samtliga stöd och lån presenteras. Man kan söka efter information dels genom att använda sig av ett tematiskt register, dels via Generaldirektoratets webbplatser.

Webbadress

www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/aides/index_sv.htm

2.2.11 EU:s folkhälsoprogram 2003-2008

Varje enskilt land i EU bestämmer själv hur det ska bygga upp och förvalta sitt hälso- och sjukvårdssystem. Målsättningen med EU:s folkhälsopolitik är att komplettera medlemsstaternas hälsopolitik, och samtidigt tillföra ett europeiskt mervärde.

Ett nytt folkhälsoprogram antogs under år 2002, och löper från och med den 1 januari 2003 till och med den 31 december 2008. I programmet finns tre prioriterade åtgärder:

– Att förbättra information och kunskaper för att utveckla folkhälsan

Åtgärden innebär bland annat att samla in information, skapa databaser, utveckla analyser, skapa informationsnätverk samt utbyta erfarenheter om hälsorelaterade frågor.

- Att förbättra möjligheterna att snabbt och samordnat vidta åtgärder vid hälsorisker

Det övergripande syftet med åtgärden är att förbättra kapaciteten att hantera smittsamma sjukdomar och andra hälsorisker genom att till exempel skapa och förvalta nätverk för informationsutbyte och övervakningsmekanismer, utveckla metoder och strategier på gemenskapsnivå, förbättra säkerheten och kvaliteten på mänskligt blod, organ och ämnen av mänskligt ursprung.

– Att främja hälsa och förebygga sjukdomar genom att beakta faktorer som påverkar hälsan och som återfinns inom alla politikområden och åtgärder

Åtgärden innebär i huvudsak att utveckla olika strategier för livsstilsrelaterade, socioekonomiska samt miljörelaterade faktorer som är avgörande för folkhälsa. Det kan bland annat handla om erfarenhets- och informationsutbyte mellan EU-länderna samt att utarbeta riktlinjer, rekommendationer, rapporter och metoder för att främja hälsa.

Vem kan söka?

Statliga myndigheter och institutioner med behörighet på folkhälsoområdet, organisationer för vårdpersonal (till exempel fackliga organisationer), expertsammanslutningar samt icke-statliga organisationer som arbetar med hälsoinformation, förebyggande av sjukdomar och främjande av hälsa kan söka stöd. Stödskriterierna är beroende av vilken åtgärd som ska genomföras men ett övergripande kriterium är att samarbete ska ske mellan partners från samtliga medlemsländer eller att samarbetet slutligen ska gynna samtliga medlemsländer. EU finansierar projekt med högst 50 procent av den totala kostnaden. Programmet är även öppet för deltagare från övriga EES- samt kandidatländerna.

Kontakt

I Sverige kan Folkhälsoinstitutet informera om EU:s hälsoprogram.

Folkhälsoinstitutet
Tel: 08-566 135 00
E-post: info@fhi.se

Webbadress

www.fhi.se

Europeiska kommissionens information om folkhälsa på Internet:
www.europa.eu.int/comm/health/index_sv.html

3. Stöd från SALA IDA AB

SALA International Development Agency är en konsultorganisation som ägs av Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet.

I skrivande stund är det osäkert hur stödet från SALA IDA kommer att förändras för projekt med Central- och Östeuropa med tanke på att ansökarländerna blir medlemmar i EU from nästa år.

3.1 Vänorts- och vänregionprojekt

Sedan 1991 administrerar och fördelar SALA IDA medel från Sida till fördjupade vänorts-/vänregion-/samverkansprojekt riktade främst mot länder i Central- och Östeuropa och utvecklingsländer i Syd.

Syfte

Målet med Sidas stöd till det fördjupade vänortssamarbetet är att stödja den demokratiska utvecklingen på lokal och regional nivå i Central- och Östeuropa. För varje land finns prioriterade områden. Projekten ska utgå från behoven i samarbetslandet och genomföras med hjälp av den kompetens som finns i Sverige. Målet är att projekten ska bidra till konkreta förändringar och till attitydförändringar.

Förutsatt att man har ett vänorts-/vänregionsavtal kan man söka medel från SALA IDA för att fördjupa samarbetet med sin vänort. I följande länder kan man genomföra fördjupade vänortsprojekt; Armenien, Azerbajdzjan, Bulgarien, Estland, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Lettland, Litauen, Moldavien, Rumänien, Ryssland, Ukraina, Uzbekistan och Vitryssland.

Finansiering

Egenfinansiering krävs ej. Maximalt bidrag är 450 000 kr. För en förstudie utgår maximalt 50 000 kr. (För förstudier för trepartssamarbeten är det högsta bidraget 60 000 kr.) Projekten är ettåriga, med undantag för EU-projekten som kan löpa över två år.

Kontakt

Andréa Carlbom

Handläggare för projekt i utvecklingsländer i Syd och för utbytesverksamheten.

Tel: 08-452 75 23, telefontid: 9-11

E-post: andrea.carlbom@svekom.se

Helena Eklund .

Handläggare för projekt i Central- och Östeuropa

Tel: 08-452 75 33, telefontid: 9-11.

E-post: helena eklund@svekom.se

Webbadress

www.salaida.com

Hur hittar man en vänort?

På Svenska Kommun och Landstingsförbundets internationella sekretariats hemsida finns en vänortsdatabas. I denna publiceras förfrågningar från utländska orter som söker en vänort i Sverige. Se: <http://www.lf.svekom.se/int/van/index.htm>

3.2 Stöd för Utbytesverksamhet

Under 2001 introducerade Sida ett schablonstöd för utbytesverksamhet mellan nya målgrupper i Sverige och deras motsvarigheter i utvecklingsländer i Syd samt vissa länder på västra Balkan. Lista med länder som omfattas av stödet finns på <http://www.salaida.com/index.asp?iCid=2&mainId=15&subId=20>

Syfte

På lång sikt förväntas utbytesverksamheten resultera i; en demokratisk samhällsutveckling, ömsesidig nytta och ökad kunskap och förståelse för situationen i samarbetsländerna och i Sverige, levande kontakter och relationer mellan Sveriges och utvecklingsländernas parter.

Vem kan söka?

Huvudmålet med verksamheten är att nå nya grupper i det svenska samhället och deras systergrupper i utbyteslandet. Med "ny" åsyftas grupper/personer som inte tidigare aktivt deltagit i utbytesprogram, biståndsaktivitet eller liknande. Med "grupp" avses en i Sverige permanent eller tillfällig grupp/organisation som tillsammans med en systergrupp i ett utvecklingsland planerar, genomför och utvärderar ett utbyte. Exempelvis: yrkesbaserade grupper (lärare, förskollärare, renhållningsarbetare etc.), intresseföreningar/ideella grupper (hem och skolaföreningar, fältbiologer etc.) Det viktiga är att den svenska gruppen motsvaras av en liknande gruppering i samarbetslandet och att det finns ömsesidighet. Ömsesidigheten innebär bl.a. att grupperna delar på ansvaret för utbytet och att båda parter tar del i organiserandet av aktiviteterna.

Finansiering

Bidrag för utbytesverksamheten är ett schablonbidrag, d.v.s. det utmärks av att det är lika stort till alla som beviljas det och att det endast ska bidra till kostnaderna för initiativet, inte vara kostnadstäckande. Förutom en schablon för själva utbytet kan medel sökas för en förberedelseresa (förberedelseschablon).

Utbytesschablon motsvarar ett prisbasbelopp (39 400 kronor år 2003) och utgår för det utbytespar (två personer) som uppfyller kriterierna. En schablon utgår för ett utbyte om minst två veckor i Sverige och minst två veckor i samarbetslandet.

Ett förberedelsebidrag om 0,8 prisbasbelopp (31 520 kronor år 2003), kan sökas i syfte att möjliggöra en förberedande resa i vardera riktningen för gemensamt planerande inför större utbytesprogram (fyra utbytespar eller mer). Förberedande part behöver inte – till skillnad från utbytesparen – vara ny i bistånds-/utbytessammanhang.

Kontakt

SALA IDA AB

Andréa Carlbom

Tel: 08-452 75 23

E-post: andrea.carlbom@svekom.se

Webbadress

<http://www.salaida.com/index.asp?iCid=2&mainId=15&subId=0>

4. Stöd från Svenska Institutet

Svenska institutet (SI) har regeringens uppdrag att stödja och utveckla kontakterna inom kulturområdet med länderna i Central- och Östeuropa med tonvikt på Östersjöområdet.

På uppdrag av UD och Sida administrerar SI även kulturutbytesprogram med utvecklingsländer.

I skrivande stund är det osäkert hur stödet från SI kommer att förändras för projekt med Central- och Östeuropa med tanke på att ansökarländerna blir medlemmar i EU från nästa år.

4.1 Kulturutbyte med Central- och Östeuropa

Svenska institutet har regeringens uppdrag att stödja och utveckla kontakterna inom kultur- och samhällsområdet med länderna i Central- och Östeuropa. Utbyte med Ryssland, Vitryssland och Ukraina samt de baltiska länderna prioriteras.

Med kulturutbyte menas möten mellan professionellt verksamma personer vid svenska kulturinstitutioner/organisationer och deras motparter i utlandet. Kulturutbytet kan även innefatta kulturpolitik och kulturadministration. Stöd kan utgå till projekt inom samtliga konstområden: film, litteratur, musik, teater, dans, utställningar, arkitektur, design, konst och konsthantverk.

Kulturutbytet ska stödja initiativ till och **utveckling av varaktigt samarbete** mellan svenska och utländska aktörer. Dessa ska om möjligt ha förankring i kulturinstitutioner/organisationer i respektive land.

Drivkraften bör vara ömsesidigt lärande som kan leda till ett framtida jämlikt samarbete.

Kontakt

Birgitta Tennander, regionansvarig
Tel: 08-453 79 20
E-post: bt@si.se

Webbadress

www.si.se

4.2 Expertutbyte andra samhällssektorer

Expertutbyte kan ha karaktären av kortare studiebesök i kombination med diskussioner om gemensamt projekt eller samarbete. Specialister och nyckelpersoner av betydelse för kunskapsuppbyggnad inom samhällslivets olika områden kan ansöka om bidrag. Bidrag utgår inte för deltagande i kurser och konferenser eller för besök som kan ses som affärskontakter.

Mål och prioriteringar

Målet med Svenska institutets östsamarbete är att bidra till att stärka demokratiska strukturer samt att främja demokratins kultur och ett aktivt medborgerligt deltagande i samarbetsländerna. SI prioriterar utbyte inom områden som efterfrågas av berörda länder och där Sverige anses ha särskild kompetens. Sveriges samarbete med Central- och Östeuropa ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Vem kan söka?

Den svenska parten i ett samarbete söker bidrag hos SI. Sökande kan vara myndigheter, institutioner, organisationer, föreningar och i vissa fall enskilda personer. Det ekonomiska stödet utgår främst i form av rese- och/eller uppehållsbidrag.

Sista ansökningsdatum för projekt inom expert- och kulturutbyte med Central- och Östeuropa under 2003 är den 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 september och 1 november. Besked lämnas tidigast tre veckor efter respektive sista ansökningsdag. Bidrag kan inte lämnas för redan genomförda projekt.

Kontakt

Asta Rantanen
Tel: 08-453 79 15
E-post: ara@si.se

Birgitta Tennander, regionansvarig
Tel: 08-453 79 20
E-post: bt@si.se

Webbadress

www.si.se

5. Stöd från Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet stöder olika aktiviteter som syftar till att stimulera och fördjupa det nordiska samarbetet. Detta sker i form av projektbidrag, stipendier och utbytesprogram.

Nordisk kulturfond - allmänt

Nordiska kulturfonden har till uppgift att stimulera och stöda det nordiska kultursamarbetet. Varje år stöder fonden en rad olika projekt inom bl.a. konst, teater, musik, dans och nya media.

Huvudregeln är att Nordiska kulturfonden ger bidrag till projekt där minst tre av de nordiska länderna ingår - Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Förutom de fem nordiska länderna betraktas de självstyrande områdena i Norden - Grönland, Färöarna och Åland - i detta fall som jämbördiga med länder.

Fondens verksamhetsområde omfattar allmänskultur, konst, utbildning och forskning. Projekt som får bidrag omfattar allt från konst, teater, musik och dans till litteratur och nya media.

Inom utbildnings- och forskningsområdet prioriteras projekt med anknytning till kultur. Exempel på möjliga satsningar är kulturpolitisk forskning, kulturpedagogik samt utbildning på kulturområdet.

Fonden stöder primärt kultursamarbete inom Norden. Projekt mellan Norden, Baltikum och nordvästra Ryssland, eller projekt där Norden och övriga Europa ingår kan också få bidrag. I dessa fall måste dock alltid minst tre nordiska länder/självstyrande områden ingå.

Fonden ger bidrag till:

- projekt av engångskaraktär. Hur lång tid det bör gå innan samma arrangemang på nytt kan beviljas ett bidrag avgörs utifrån arrangemangets angelägenhet och utifrån vilka områden som styrelsen finner viktiga att stöda vid det nya ansökningstillfället.
- projekt som innebär en nordisk profilering i internationella sammanhang genom ett brett nordiskt deltagande.
- utomnordiska initiativ som har nordisk bärighet och medför nordiskt mervärde.
- informationsverksamhet rörande nordiskt kultursamarbete och de nordiska ländernas kulturliv.
- enskilda personer i vilkas projekt minst tre nordiska länder/självstyrande områden ingår.
- Fonden kan endast stöda projekt som avslutas inom två kalenderår efter det år bidraget beviljats.

Fonden ger inte bidrag till:

- institutioners ordinarie verksamhet
- enskilda personers studier eller fortbildning
- fasta anskaffningar, investeringar och reparationer
- årsböcker och festskrifter
- ordinärt vänortsutbyte

- nationellt deltagande i nordiska arrangemang. (Vid samnordiska möten kan arrangören däremot ansöka om bidrag gällande deltagare från övriga nordiska länder.)
- Fonden är restriktiv gällande bidrag till lönekostnader.

Fonden önskar

- stimulera nya grupper till samarbete och vill uppmuntra nya arbetsformer och experimentell verksamhet.
- stöda tvärsektoriellt samarbete och tvärsektoriella projekt.
- utöka samarbetet inom den frivilliga sektorn.
- föra fram initiativ från Nordens glesbygdsområden och randområden (till vilka Island, Färöarna, Grönland, Nordkalotten, östra Finland och södra Danmark räknas).
- stöda projekt som stimulerar till ökat samarbete mellan Nordens randområden (till vilka Island, Färöarna, Grönland, Nordkalotten, östra Finland och södra Danmark räknas).

Prioriterade områden är projekt som

- omfattar aktiviteter för och med barn och unga
- främjar nordisk språkförståelse
- främjar användning av nya medier
- syftar till att minska främlingsfientlighet och rasism
- har en bred folklig förankring.

Finansiering

- Fonden beviljar endast i undantagsfall bidrag högre än 500 000 DKK.
- Fonden är primärt delfinansiär av projekt. I undantagsfall kan fonden vara huvudfinansiär i ett projekt motsvarande upp till 85% av projektets totala budget..
- Bidrag ges inte till projekt som redan påbörjats innan Nordiska kulturfonden hunnit fatta sitt beslut.

Ansökningstider

Ansökningstiderna är olika beroende på om du insänder en webbansökan eller sänder din ansökan med vanlig post samt om ansökan gäller belopp större eller mindre än 100 000 DKK.

Information

Nordiska kulturfonden
Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Tel: +45 33 96 02 00
E-post: kulturfonden@norden.org

Webbaddress

www.nordiskkulturfond.org

6. Råd till nybörjaren

- Utgå från de behov som finns i verksamheten! Skapa inte projekt för EU-bidragens skull.
- Börja smått!
 - Delta i projekt som koordineras av en annan part och skaffa dig på så vis erfarenheter.
 - Ta sikte på program som ger möjligheter till studiebesök och utbyten. Utifrån de kontakter ni skapar kan ni arbeta vidare med större projektansökningar. Exempel på program:
 - Leonardo da Vinci; delområde transnationell rörlighet.
 - Ungdom; delområde stödaktiviteter.
 - Vänorts/regionsamarbete: SALA IDA AB eller EU: s vänortsprogram. Varför inte starta ett nytt vänregionssamarbete om ni känner att ni kan få ut mycket av samarbetet?
- Tänk internationellt! Låt en internationell tråd löpa genom er verksamhet och gör det till ett prioriterat område. Avsätt en timme per vecka för att omvärldsbevaka. Internet är ett outhärligt verktyg.
- Kompetensutveckla! Gör en Mål 3 Växtkraft-ansökan för att få stöd till kompetensutveckling. Lägg in internationella/EU-kurser i de individuella kompetensutvecklingsplanerna.
- Använd Brysselkontoren! När ni har kommit en bit på väg med internationaliseringen – åk till Bryssel. Både Landstingsförbundet och Stockholm-Mälardalenregionen har kontor till ert förfogande. Kontoren anordnar studiebesök anpassade efter era önskemål. E-posta frågor om partnersökningar, fonder m.m. till tjänstemännen. Ta för er!
- Nätverka! Det finns flera nätverk som man kan använda sig av för att få reda på intressanta projekt och träffa partners. Nedan följer förslag på europeiska nätverk:
 - AER:s kommitté D för kultur och ungdomsfrågor.
Webbadress: www.are-regions-europe.org
 - NNAH: National Network for the Arts in Health.
Webbadress: www.nnah.org.uk

7. Källor

Informationen i denna sammanställning är hämtad från respektive organisations hemsida på Internet (främst från Statens Kulturråds webbinformation) samt från EU upplysningen/Sveriges riksdags skrift "din guide till EU". Internet har varit ett oundgängligt verktyg för att göra den här sammanställningen.

/Kultur i länet, landstinget i Uppsala län, december 2003.
Christine Monsén